

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: celo leto naprej K 24.—
pol leta 12.—
četrt leta 6.—
na mesec 2.—

v upravnishvu prejemati: celo leto naprej K 22.—
pol leta 11.—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan svezor izvenredne nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterskopna petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin., Paric in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih imericijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačave naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto skupaj naprej K 25.—
pol leta 13.—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo: celo leto naprej K 30.—
za Ameriko in vse druge dežele: celo leto naprej K 35.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Rusi potisnjeni z gorskega prelaza Uzsok. — Uzsok v naših rokah. — Nemci so zavzeli več francoskih oporišč. — Brezuspšen ruski napad pri Gumbinnenu. — Podmorske ladje pri otoku Rügen.

GORSKI PRELAZ UZSOK ZOPET V NAŠIH ROKAH.

Dunaj, 27. januarja. (Kor. ur.) Uradno razglašajo, dne 27. januarja: V goreni dolini reke Ung smo včeraj sovražnika vrgli iz njegovih pozicij na obsejnih višinah na obeh straneh gorskega prelaza Uzsok.

Eden najvažnejših karpatskih prelazov, za katerega posest so se tekom vojne že čisto vršili srčiti boji in ki so ga od 1. januarja imeli v rokah Rusi, ki je bil posebno močno utrjen in ki je bil žilavo zaščiten z vrsto druga za drugo ležečih dobrih pozicij, je prešel po 3dnevni boj zopet v našo posest.

Severnozapadno od gorskega prelaza Uzsok, kakor tudi v dolinah rek Latorceze in Nagy Aga boji še trajajo.

V zapadni Galiciji in v Poljski radi snežnega meteža samo zmerni artilerijski boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

BOJI V VZHODNI PRUSIJI.

Berolin, 27. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 27. januarja.

Vzhodno bojišče. Ruski napad severovzhodno od Gumbinnena ne napreduje.

Sovražnikove izgube so bile mestoma težke.

V Poljski ni izprememb.

Vrhovno armadno vodstvo.

Rusko uradno poročilo.

Berolin, 26. januarja. Listi priobčujejo naslednje rusko uradno poročilo z dne 25. januarja:

Na desnem bregu Visle so se vršili dne 23. januarja na fronti od trga Radzanova do reke le manjši spopadi. Na levem bregu Visle so se skušali Nemci pri Borzymovu in Gunimi v odkritem naskoku polastiti naših pozicij. Naš ogenj jih je zadržal in prisilil, da so se umaknili.

V Galiciji, na fronti od Jaliska do jugovzhodno od črte Ujgorod-Sambor, so pričeli Avstrijci dne 22. in 23. januarja z ofenzivo, ki je bila pri Jalisku posebno ostra. Tam je bombardiral sovražnik naše pozicije, in močne čete, ki so štele več kakor eno divizijo, so izvršile ljut napad. Naš ogenj pa je prizadljal sovražniku velike izgube ter zadrževal njegovo prodiranje.

V Bukovini so se vršili pri Valeputnu, 20 vrst od Kimpolunga, ostri spopadi med našimi prednjimi stražami in sovražnikom.

Novi rekruti na Ruskem.

Iz Petrograda poročajo: Carjev ukaz, kliče rekrute letnika 1915, pod orožje. Kontingent znaša 585.000 mož.

General Pau v ruskem glavnem stanu.

Iz Ženeve poročajo: General Pau je odpotoval v ruski glavni stan. Zunanji povod za to potovanje je ta, da nese francoski vojaški dostojan-

stvenik vel. knezu Nikolaju Nikolajeviču francosko vojaško zaslužno kolajno.

BOJI V KARPATSKIH PRELAZIH.

Uspešne operacije naših čet v Karpatih so rodile včeraj velevažen uspeh. Uzoški prelaz je zopet v naših rokah in pot na Turko je zopet odprta. S tem je dana našim četam možnost operativnih ciljev, o katerih bomo morda že v bližnji bodočnosti slišali kaj več.

Pri Lupkovskem sedlu trajajo ljuti boji še naprej; naše čete pa so navalile na Ruse tudi pri prelazu, preko katerega gre cesta na Lisko. Naše čete se nahajajo v prostoru med prelazoma Uzsok in Pantyr že deloma na galiških tleh in naše kolone ogrožajo važne ruske postojanke. Zato so Rusi v največji naglici pozvali ojačenja, s pomočjo katerih upajo ustaviti naše prodiranje. V karpatskem ozemlju je zato pričakovati še jako ljutih in morda dolgotrajnih bojov. Gorati kraji so sedaj pokriti z visokim snegom, tem bolj pa zasluži vztrajnost in neumornost naših čet splošno priznanje in občudovanje.

V vzhodnih Beskidih, na obeh straneh prelaza Dukle, vlada precejšen mir. Ruske čete tam za enkrat ne napadajo.

Na ostali fronti se včeraj ni zgodilo ničesar pomembnejšega.

Ruski napad na Jablonški prelaz.

Budimpešta, 27. januarja. Rusi so napadli pretekli teden tudi prelaz Jablonico pa so bili poraženi in so se morali umakniti z velikimi izgubami.

Ruska karpatska armada.

Po poročilih francoskih listov sestaja ruska armada, ki operira v Karpatih iz vojakov skoraj vseh ruskih narodnosti. Poleg velikoruskih in maloruskih polkov se bojujejo sibirske čete, poljski in litavski regimenti in tudi nekaj nemških krdel se nahaja vmes. Konjenico tvorijo danski in kavkaški kozaki. Prav mnogoštevilno so zastopana razna azijska plemena, videti pa je med ruskimi

vojaki tudi Grke, Romune in Bolgare iz Rusije.

Poveljnik ruskih čet v Karpatih.

Londonske »Times« poročajo, da je poveljnik ruskih čet, ki so vdrle v Karpat, veliki knez Mihail. Najboljši del teh ruskih sil tvori kavkaška divizija. Veliki knez Mihail je baje pri svoji armadi radi svoje osebnosti hrabrosti in preprostosti splošno priljubljen.

BOJI NA POLJSKEM.

Po poročilih angleških listov so napadali Nemci in Avstrijci pretekli teden s ponovno silo v odseku Bzura - Ravka in ob Nidi. Strategičen cilj teh napadov je streči ruske načrte o ofenzivi proti Sleziji. Ruska armada je sicer svoje postojanke ohranila, toda morala je ostati v defenzivi. Obe armadi ste veliko trpeli, nahajate se sedaj v utrjenih pozicijah tako, da bo položaj ostal pač neizpremenjen vsaj tako dolgo, dokler ne pride tudi na zapadnem bojišču do večjih dogodkov. Ruski vrhovni poveljnik napada sedaj z vso energijo v vzhodni Rusiji in skuša zbiti Avstrijce in Nemce v Bukovino. Po petrogradskih poročilih nevtralnolistov so ruski vojaški krogi mnenja, da Nemci še nikakor niso definitivno opustili svoje ofenzive proti Varšavi. Sedaj mirujejo sicer, toda le za to, da spravijo velikanske zaloge vojnega materiala na svojo fronto in da si zgradijo primerno železniško omrežje v svojem etapnem prostoru. Da se pripravljajo Nemci na nove velike akcije, to dokazuje močna koncentracija na črti Bzura - Plica, kjer je zbranih 600.000 nemških čet.

Na severnem Poljskem so nastali veliki mrizi. Temperatura pada ponoči 10° in več stopinj pod ničlo.

Zrakoplov nad Krakovom.

»Nowa Reforma« z dne 25. t. m. javlja:

Danes dopoldne ob pol 11. je krožil nad Krakovom dvokrovni aeroplan. Pojavil se je z zahoda in je izginil v oblakih, ki so pokrivali nebo. Na to se je pojavil znova, letel v smeri proti jugovzhodu, se okrenil

v velikem loku ter krožil ob silnem ropotu motorja kake pol ure nad mestom.

Izpred Varšave.

Iz Poznanja javljajo »Nowi Re-formi«:

Odvetnik, ki je semkaj prispel iz Piotrkowa, pripoveduje, da je v okolici Piotrkowa topovski ogenj trajal neprestano 19 dni. V tem času so nemški zrakoplovi neprestano krožili nad mestom.

V Piotrkowu vlada velika draginja, ker je prenehal dovoz živil. V mesto so najprej prispele avstrijske, na to nemške čete. Iz poročil varšavskih listov je razvidno, da nameravajo Rusi v kratkem izprazniti Radom. Brzjav tam še sicer posluje, vendar pa pošta ne sprejema več privatnih brzojav. V mestu je že slišati grmenje topov.

Kakor poročajo iz Varšave, se nahajajo nemške in avstrijske čete vkljub slabemu vremenu v oddaljenosti topovskega strela od zunanjih forov Varšave. Prebivalstvo beži v smeri proti Bialostoku.

Policijski ravnatelj za Lodž.

Berolin, 28. januarja. (Kor. ur.) Tajni višji vladni svetnik v državni pisarni pl. Otten je imenovan za policijskega ravnatelja v Lodžu in okolici.

POLOŽAJ V VZHODNI PRUSIJI.

»Leipziger Neueste Nachrichten« poročajo: Severno od Tilsita vlada skoro popoln mir, tam pride le do manjših prask z manjšimi ruskimi četami. Šele pri Tiflisu se pričena ozemlje, ki se nahaja trajno v ruski posesti. Od Ragnita ob Njemenu gre nemška defenzivna črta na Palkalen, od tam na Gumbinnen ter od tod čez Darkehmen na Angerburg. Južno od Angerburga ločijo nasprotneke Mazurska jezera. Tu se nahaja najvažnejša nemška pozicija Lötzen ter ne daleč od tega kraja trdnjava Boyen, ki štiti najvažnejšo cesto med jezери.

V zadnjem času so napadali Rusi med Lötzenom in Gubinnenom, toda uspehov niso imeli. Narobe, južnovzhodno od Gumbinnena so jih nemške čete porazile.

LISTEK.

V težkih časih.

Marija Kmetova.

I.

Ej, mi pa le kvantajmo... četudi padajo naši sinovi in bratje. V bolečinah podhrtevaljo, v mrazu trepetajo, bojujejo se kakor levi in umirajo... V razpokano, zamrzlo zemljo se zagrebejo, rezki mraz in šivankasta burja jim razjedata lice. V glavni tolče in šumi kakor v silni viširi, mišice se napenjajo in otrpnejo. Daleč, tam daleč namakajo zemljo, trdo, žilavo zemljo s svojo krvjo, z našo krvjo. Osamljeni umirajo, osteklenele oči iščejo svojcev. Rane jih pečejo, žge jih v prsih. O, ko bi bilo le košček postelje, tiste bele, domače postelje!

Ej, mi pa le kvantajmo... čeprav leži domovina osamljena in razdrapana kakor pesek v puščavi. Kakor jesensko polje je domovina, ožgano po slani, razpokano in okradeno vsega sočutja. Izžet je ves mraz iz nje, razkosano je truplo. Posekana so debla, še nekaj jih stoji, a ti gledajo topo pred se in se ne ganejo. Ali jim je zastala kri? Oledela misel v glavi? Kaj čakajo, čakajo in čakajo? Domovina gine pred njihovimi očmi, tako uboga je v sil-

nem hrepenenju. Hrepeni po delavcih, da bi jo poorali iznova, da bi posejali nova, klena zrna vanjo. Še bi rodila bogato, zlato bi obrodila. Še bi — saj je komaj pričela! Sama kri in same solze so jo namakale do zdaj — in tak naj bi bil konec? Konec že v začetku? To ni njena pot, taka ni bila ona prva, velika misel domovine, ona prva, ki jo je porodila. Zimski mraz jo stresa, treba ji je toplote. Zakaj sedijo v močeh in je ne ogrejejo? Kako vesela bi vstala domovina, do zdaj teptana in sovražena! In bo vstala, mora vstati — a čakala ne bo več dolgo. Potepane moči slabijo bolj in bolj, a umreti ne smejo. Tako lepa, tako zlata je naša domovina. Dajte ji novih sil, samo ganite se, in zahvaljevala se vam bo od vekov na veke. Saj je tako dobra...

Ej, mi pa le kvantajmo... četudi se joka ves svet. Kakor sence hodijo po cestah, lačni, žejni in premraženi. Odšel je oče. Daleč je odšel, sam Bog vé, kod hodi, kje je zdaj in kako mu je. Silna, široka in kruta roka je razprostrla svoje grabeljive prste in jih raztegnila od izhoda do zahoda, od juga do severa. Uklenila je vanje toliko očetov, toliko mater in toliko, toliko otrok! Nekdaj tako rodovitna, bogata zemlja je izžeta. Nasitila jih je milijone, zdaj? Še so milijoni, a zemlja se je postarala, nagubana je roditi ne mo-

re več. Tako velik kleb kruha so imeli milijoni. Zdaj pa je skrčil hleb na majhen, majhen košček. In vse roke, roke milijonov se iztegajo po tem edinem, majhnem koščku. Kako bo nasitil košček vse? In ko ga ne bo ne bo več? Zima je zima, trda zima in solnce ne mara več na zemljo. Škoda se mu zdi zlatih žarkov, škoda toplote za te revne, revne milijone. A roka grabi in grabi, stiska in mori. Oče, kam je oče?

Ej, mi pa le kvantajmo...

II.

Svetla dvorana. Luči bleščijo in bele bluze odsevali v svetlih pramenih. Frizure so nagromadene v čudne, zveržene oblike. Občinstvo posluša:

»Kako ji je ime?«

»Pesmi ali pevki?«

»Da.«

»Uspavanka.«

»Kako — uspavanka?«

»Da.«

»Seveda, to je pesem — a pevka? Ah, saj je napisano vse. Hvala, hvala!«

»Koliko je neki stara?«

»Pevka?«

»Kajpada.«

»Kaj vem — ni tako mlada ne.«

»Pa bi bila rada. Izgledala bi menda najraje kot devetnajstletno dekletce.«

»Devetnajst? No! Pa še deset.«

»O!«

»Seveda. Pogledj ta obraz.«

»Strašno se drži. Prav zoperno.«

»In ta uasmeh zdaj.«

»No, ni se ji posrečil.«

»Obraz bi je še bil, recimo, toda frizura!«

»Saj res. Menda ima same podloge.«

»Mistiš?«

»Seveda. Toliko las bi imela? Svojih? Nikoli ne. Saj sem slišala, da si neki strašno prizadeva, da poveča svoje lase. Še barva si jih.«

»O je — o je! Pa obrvi ima tudi namazane menda. Straš — no!«

»Pa takole se obleče! Ne vidiš, da ji dela bluza same gube po prsih.«

»Mhm. Bi vsaj pogledala, takale pride.«

»Pa tole krilo tudi ni bogvekako.«

»Veliko prekratko!«

»No, mlado se dela. Zraven pa postava, prav nič za na oder.«

»Ali se je —! No, obneslo se ji ni kakor se vidi.«

»Pa se je menda dve uri vrtela pred zrcalom. Pa take rože si pripne na prsa.«

»Rumene, da! — Najbrže je ljubosumna.«

»Ima fanta?«

»Oa je imela, so pravili. To ti je lepa zgodba. Ona po vse sili, da se poroči. On pa, da ne, pa da ne.«

Ko je govorila o poroki, je kar kratkomalo izginil.«

»Kaj ne poveš! Pa so dejali, da jih ima vsepolno, pa da jih ona ne mara.«

»Ona? Aha! Vseh deset bi si oblizala, da bi jo le kdo hotel! Zdaj se ponuja temu, zdaj onemu — pa ni vse skupaj nič.«

»Menda ga le ne bo dobila?«

»I, kje! Kakšnega pritepenca morda, pa za takega — hvala lepa! Sploh pa, ne vem, čemu se hodi kazat na oder?«

»Zakaj?«

»Kaj ne slišiš? Kakšen glas pa je to! Ne hvalim se, vendar, jaz bi veliko lepše zapela.«

»To je res, glas se ji trese. Pa do višine kar ne more.«

»Kaj pa, da ne! Saj nič ne zna. Nekaj se je učila, zdaj pa misli, da je umetnica.«

»No, no, umetnica! Do te je še daleč!«

»Nič daleč, sploh ne. Nikdar ne bo nič iz nje. Sama ošabnost jo je, pa drugega nič...«

»Pa kakšne pesmi izbere!«

»Kaj ne? Kdo jo razume! Ali je to ploj pesem? Nikjer nič zaokroženega, finega, gladkega. Sam mol, pa tista dolgočasnost.«

»Oahah! Kar zdeha se mi.«

»Oah! bi se ne! Ni lepša tista: Na planincih, ali pa: Rožic ne bom trkala.«

Kaj da nameravajo Rusi s svojimi napadi, ni povsem jasno. Ako hočejo morda presenetiti nemško armadno vodstvo, se jim to ne bo posrečilo, ker so Nemci, kakor izrecno poudarjajo »L. N. N.«, na vse eventualnosti pripravljeni.

Nemški zrakoplov nad Libavo.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Libave, da je Zeppelin letel nad mestom ter metal bombe. Ruska artiljerija je začela streljati, vendar pa je zrakoplov nepoškodovan odletel v varnost.

RUSKI NAČRTI

Graška »Tagespost« priobčuje poročilo svojega solunskega korespondenta iz Soluna o izjavah nekega ruskega diplomata, ki se je nedavno mudil v Solunu, ter je tam konferiral tudi z višjimi grškimi uradniki. Ta diplomat je mnenja, da se bo Rusija polastila hegemonije na Balkanu ter uredila odnose posameznih balkanskih držav. Navzlic svoji zvezi s Srbijo Rusija nikakor ne namerava pripustiti, da bi postala Srbija nekakšna velesila na Balkanu. Srbija naj dobi Bosno in Hercegovino, kakih 50 km dolgi kos južne Dalmacije z izhodom na morje, toda da bi postala 12 milijonska država, to bi ne bilo v ruskem interesu.

Niti Rusija, niti ostale države tripleentente nočejo, da bi se Avstrija razbila, ker je z ozirom na Italijo treba previdnosti. Tripleentente je obljubila Italiji svobodo glede Albanije, Dodekanesa in pa ozemlja v južni Mali Aziji. Zato pa se bo Italija odrekla svojim aspiracijam na Trst in Trident. Ojačanje Srbije bo treba paralizirati z ojačenjem Bolgarije. Zato ji bo morala Srbija odstopiti celo Makedonijo na levem bregu Vardana. Rumunija ji bo morala dati Dobrudžo od Kavarnе do Silistrie. Grška naj dobi severni Epir, Bitoli, Ohrid in ozemlje Gjevgjeli-Doiranu ter finančne kompenzacije. Rusija pa si hoče vzeti Tracijo, kjer bi prepustila Bolgariji ozemlje do črte Enos - Midia. Carigrad naj postane svobodno mesto. Rusija hoče dobiti tudi 6 armenskih okrajev v Mali Aziji.

BARON BURIAN V NEMŠKEM GLAVNEM STANU.

Zunanji minister baron Burian, ki je prispel 24. t. m. v nemški glavni stan, je imel tam dolgo posvetovanje z nemškim državnim kanclerjem. V ponedeljek ga je sprejel cesar Viljem, na kar je zopet konferiral z Bethmannom - Hollwegom. V torek zvečer se je vrnil baron Burian na Dunaj ter je poročal večeraj v posebni avdienci cesarju o rezultatih svojega potovanja.

Rojstni dan nemškega cesarja.

Dunaj, 27. januarja. (Kor. urad.) Iz vojne poročevalskega stana javljajo: Vrhovno armadno poveljstvo je na preprost, a dostojen način praznovalo rojstni dan nemškega cesarja. V evangelijski cerkvi so se ob 9. dopoldne zbrali vsi generali in častniki in čakali na prihod armadnega poveljnika, feldmaršala nadvojvode Friderika. Nadvojvoda je prispel v spremstvu v glavnem stanu se nahajajočih nemških častnikov in se napotil v cerkev. Po svečanosti

»Ali pa tista: Venček na glavi se... Ta je pa prav res uspavanka. Ne vem, kako pričakam konca?«

»No, nikoli več ne pridem poslušat kaj takega.«

»Poglej jo no zdajle, kako se priklanja.«

»Se ne zna se ne. Joj, joj, kako se sladko smeje.«

»Pa v zrak gleda, menda ga išče?«

»Koga?«

»Fanta.«

»Saj praviš, da ga nima.«

»No, pa bi ga rada imela, zdaj pa gleda, kakor bi si pridobila spet katerega.«

»No!«

»Te-te-te! Koliko šopkov ji ne sejo!«

»O pa res! Pa kako so lepi.«

»Morda ima pa res spet kakega, da ji daruje vse to?«

»I pa zakaj ti šopki! Saj vendar ne zna nič.«

»No, morda se bo pa še naredila?«

»Ta?«

»No, zakaj ne? Le poglej šopke, to vendar nekaj pomeni.«

»Hm, pa res.«

»Kar tako ji ne bodo dali šopkov, to je že nekaj!«

»No, morda se bo pa še res naredila. Kako ploskajo!«

»Pa dalja še nidev.«

»Saj res. Vsaj ne bom tako zaspala.«

pesmi, ki so jo zapeli vojaki pevci, je pastor v sijajnem govoru orisal pomen svečanosti. Po končanem govoru so pevci zapeli nemško in avstrijsko himno.

Opoldne je bil v glavnem stanu slavnosten banket, pri katerem je vrhovni poveljnik, nadvojvoda Friderik nazdravil cesarju Viljemu kot zvestemu zavezniku in iskrenemu prijatelju naše monarhije in armade.

Dunaj, 27. januarja. (Kor. urad.) Povodom rojstnega dne cesarja Viljema priobčuje »Abendpost« navdušeno pisan članek, katerega zaključuje tako - le: »Zavezniška misel je že zdavna zrasla s čustvovanjem avstrijski narodov in današnji dan se praznuje ne samo na severu in jugu Nemčije, marveč tudi v Avstro-Ogrski z manifestacijami iskrenega spoštovanja in vsa javnost spremlja ta dan z željami, da bog blagoslovi Njegov Veličanstvo cesarja Viljema in zavezniški državi in dodeli njiju orožju uspeh.«

PRI CRAONNU IN ST. MIHIELU SO NEMCI ZAVZELI VAŽNA FRANCOSKA OPORIŠČA.

Berolin, 27. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 27. januarja.

Zapadno bojišče. Pri Neuportu in Ypernu so se vršili samo artilerijski boji.

Pri Cuinchyju jugozapadno od La Bassée je snoči poskusil sovražnik, da bi zopet osvojil pozicijo, ki smo mu jo vzeli dne 25. t. m. Trud je bil zaman. Napad se je razbil ob našem ognju.

Že večeraj javljeni boji na višinah pri Craonnu so imeli popoln uspeh. Vrgli smo Francoze iz njihove višinske pozicije zapadno od La Creuthe in vzhodno od Aurtelise ter jih potisnili na južni obronek pogorja.

Saksonske čete so v naskoku zavzele več oporišč v širini 1400 metrov, vije 865 neranjenih Francozov ter uplenile 8 strojnih pušk, 1 pionirski depot in mnogo drugega materiala.

Jugovzhodno od St. Mihiela so naše čete zavzele neko francosko oporišče. Francoski protinapad je ostal brezuspešen.

V Vogezih je nadel visok sneg, ki ovira naše kretanje.

Vrhovno armadno vodstvo.

Imenovanja v nemški armadi.

Berolin, 27. januarja. (Kor. ur.) Današnja posebna izdaja lista »Militärwochenblatt« poroča: Generaloberst pl. Bülow, šef grenadirskega polka št. 12 in a la suite 4. pehotnega gardnega polka, poveljnik druge armade, je bil imenovan za generalfeldmaršala. General kavalerije pl. Einem, imenovan pl. Rothmaler a la suite huzarskega polka št. 4. poveljnik tretje armade, je bil imenovan za generalobersta.

Generalkvartirnojester.

Berolin, 28. januarja. (Kor. urad.) Iz glavnega stana poročajo: Za generalnega kvartirnojestra mesto generala Wilda pl. Hohenborna, ki je postal vojni minister, je bil imenovan generalmajor bar. pl. Freitag-Loringhoven.

BOJI NA FLANDERSKEM.

O bojih na Flanderskem piše »Humanité«: Treba je biti nekoliko nezaupljiv napram senzacionalnim informacijam, ki jih objavlja večina angleških časopisov o vojnih operacijah na Flanderskem. Že več tednov poročajo o činih, ki so se žal dogodili le v domišljiji vojnih poročevalcev. Povsod je boj težak, povsod prihajamo na čudovito pripravljene ovire, nikjer pa ni težje, kakor ravno na Flanderskem. Ni se torej treba čuditi, da v yverski okolici nismo prišli dalj nego do Lombartzyde in St. Georges.

Nova organizacija zaveznikih čet na Flanderskem in severnem Francoskem.

Londonski obisk francoskega vojnega ministra, Milleranda, spravljajo v zvezo z nameravano novo organizacijo zaveznikih čet na Flanderskem in severnem Francoskem. V teku tega tedna pričakuje večje akcije pri Neuportu in Ypernu.

Obramba belgijske obale.

»Allgemein Handelsblatt« poroča iz Sluisa: V Heystu so nadomestili huzarje mrtvaške glave z mornariškimi vojaki, ki so utrdili morskobal. Napravili so nepretrgano topovsko obrambo od Zeebrugge do holandske obale. Izkrcaje angleških čet na tej celi obali je sedaj skoro nemogoče. Da dobe obrežne baterije pravo smer streljanja, so zgradile

majhna brodomaja, ki jih pregibajo majhni motorski čolni.

Po smagi pri Soissons.

»Daily Chronicle« piše o bojih pri Soissons na podlagi poročil oči-videc: Dolina smrti je to. Oficijalna poročila naštevajo le par vasi površti njihovega strateškega pomena, toda prištetih pa še moramo sto in sto neimenovanih vasi. V enem samem distriktu, n. pr. v Vic sur Aisne, so male občine Sacquin, Pernant, Arubleny in Ressons, kakor da bi bile izginile, kajti tedne in tedne so sem padale nemške, francoske in angleške granate, dokler nista preostala samo pesek in pepel. Ravnotako se je zgodilo z občinami Celler, Condé, Attichy, na poti proti Berry au Bac, in pa z mestecem na poti iz Bailly proti Sermoise. Zgodilo se je, da so zašli prebivalci teh mest časih sredi med bojujoče, ki so se čestokrat bojevali na trgih in cestah.

Izmišljena poročila o zrakoplovnem napadu na Kruppovo tovarno.

Berolin, 27. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: V inozemskih listih je bila te dni zopet razširjena vest o zrakoplovnem napadu na Kruppovo tovarno v Essenu. Pri tem so bombe zadele popravilovalnico avtomobilov, 400 avtomobilov je bilo uničenih vsled nastalega požara. Na vprašanje od poučene strani, izvevmo, da Krupp sploh nima popravilnice za avtomobile. Tudi je poročilo o zrakoplovnem napadu izmišljeno. Glede zgorelih avtomobilov je nekaj resničnega. Seveda jih ni bilo toliko, kakor pravi omenjeno poročilo, marveč le dva. Tudi nista bila v Essenu, marveč v düsseldorfskem cirkusu, ki je pred 14. dnevi začel goreti, ker je bila cev peči prevroč.

Vojni spominski list.

Berolin, 26. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Sledeči najvišji ukaz se s tem uradno razglaš: Jaz hočem podeliti svojem bojevnikom pruske armade, ki so padli v boju za obrambo domovine, v priznanje zvestobe, ki jo je rajni do svoje smrti izkazoval, in v znak iskrenega sožalja na težki izgubi, spominski list, po načrtu, ki mi je bil predložen.

Vojno ministrstvo naj ostalo odredi.

Veliki vojni stan, dne 26. januarja 1915.

Viljem I. R. Wild pl. Hohenborn.

Millerand v Londonu.

Lyon, 27. januarja. (Kor. urad.) Po poročilih časopisa iz Pariza je imel vojni minister Millerand v Londonu daljšo konferenco z lordom Kitcheneryjem o vojaških operacijah. Oba sta konstatirala, da obstoji med francosko in angleško armadno upravo v vseh točkah popolno soglasje. Millerand je vporabil svojo prisotnost v Londonu tudi v to, da se pripravi uredba važnih vprašanj glede aprovizacije, in je imel razentega konferenco z Asquithom, Churchillom, Greyem in Lloyd - Georgejem.

Francozi in Angleži.

Iz Haaga poročajo: Slabo razpoloženje francoskega naroda na pram Angliji se je že tako razširilo, da opozarja pariški poročevalec »Temes« na to dejstvo ter izjavlja, da primerjajo Francozi svoj lastni brezupni gospodarski in vojaški položaj z normalnim življenjem in brezskrbnostjo na Angleškem, kar dovede do obžalovanja vrednih posledic. Zahteva intenzivnega pojasnjevanja, da se prepričajo Francozi, da stori Angleška več nego svojo dolžnost.

London v snegu.

Iz angleških listov je razvidno, da je koncem preteklega tedna padlo v Londonu in sploh na Angleškem mnogo snega. Brzjavni in telefonski promet, kakor tudi železniški in tramvajski promet so vsled velikega snega zelo ovirani. Vsled rekrutacije so le z največjimi težavami dobili potrebne delavske moči, da so odstranile sneg. Priglasilo se je le malo brezposelnih za to delo, dočim je bilo prej vedno po več tisoč delavcev za odmetavanje snega. Londonske ceste so bile dolgo pokrite z blatom in ledom.

Vojni stroški Anglije.

»Baseler Nachrichten« poročajo: V tednu, ki konča s 17. dnem januarja, znašajo po angleških virih, glasom časne bilance finančnega ministra, vojni stroški Anglije 153 milijon funtov, dosežanji vojni stroški pa 207 milijon funtov, to je okroglo 5 milijard kron.

NAPAD SOVRAŽNEGA PODMORSKEGA ČOLNA NA NEMŠKO KRIŽARKO.

Berolin, 27. januarja. (Kor. ur.) Poročilo Wolffovega urada.

Dne 25. januarja je malo križarko »Gazelle« v bližini otoka Rügen napadla neka sovražna podmorska ladja ter jo zadela s torpednim strelom.

Poškodba je neznatna, človeških izgub nobenih.

Križarka je dospela v neko nemško luko v Vzhodnem morju.

Nemška križarka zadeta od sovražnega torpeda.

Berolin, 26. januarja. (Kor. ur.) Kakor izve Wolffov urad od zanesljive strani, je malo križarko »Gazelle« 26. januarja blizu otoka Rügen napadel sovražni podmorski čoln, ter jo torpediral. Škoda je majhna. Človeških izgub ni nobenih. Križarka je priplula v neko nemško pristanišče v Vzhodnem morju.

V Kodanju so razširjene govorice, da so najbrže ruski podmorski čolni napadli vzhodno od otoka Rügen nemške ladje. Dejstvo je, da so Nemci v ponedeljek pregrajali trajekt čez Sassiniz z ozirom na to, ker so videli tuje podmorske čolne. V zvezi s tem je najbrže uradno poročilo o torpediranju nemške križarke »Gazelle«.

Iz Stokholma poročajo dne 27. t. m.: Včeraj opoldne pred dvema sta se pokazala pred otokom Rügen (Rujan), dva tuja podmorska čolna ter obstreljevala tam se nahajajoče nemške vojne ladje. Ena križarka je bila od torpednega strela zadeta in poškodovana, vendar pa je mogla z lastno močjo odpluti na varen kraj. Menijo, da ne gre za angleške podmorske čolne, marveč za ruske, katerim poveljujejo angleški častniki.

O POMORSKI BITKI V SEVERNEM MORJU.

Berolin, 28. januarja. (Kor. ur.) Zjutranji listi priobčujejo točno poročilo o pomorski bitki v Severnem morju:

Nemško brodomaja, pod vodstvom podadmirala Hipperja, je v spremstvu malih izvidnih križark srečalo 120 morskih milj od Helgolanda, angleško ladjevje, ki je bilo nadmočno, tako kar se tiče števila, kakor tudi moči ladij. Admiral se je okrenil proti jugovzhodu, bodisi, da bi dobil pomoč bližje ob obrežju, bodisi da bi imel ugodno svetlobo in ugoden veter. Angleži so pluli skoro vzporedno kakih 20 kilometrov, ob koncu boja pa kakih 15 kilometrov daleč od Nemcev. Osredotočili so svoj ogenj na zadnjo nemško ladjo »Blücherja«, imeli so prednost s svojimi hitrostjo, ker so angleške ladje plule s hitrostjo 28 morskih milj, »Blücher« pa samo s hitrostjo 25 morskih milj. Uspešen strel je križarki v kratkem poškodoval stroj, da je jela zaostajati. Ladja se je nagnila počez, a je kljub temu mirno streljala dalje. Dva napadajoča angleška torpedna rušilca sta se vsled strelav križarke »Blücher« potopila, najbrže pa so nemški podmorski čolni potopili še tudi tretjo angleško torpedovko. Končno je križarko »Blücher« zadel torpedno angleških rušilcev. Ladja je eksplodirala, 70 morskih milj od Helgolanda se je angleško brodomaja okrenilo, bodisi iz strahu pred nemškimi ojačenji, ali podmorskimi čolni, bodisi vsled nevarnosti, grozeče od min, ali radi stanja svojih lastnih ladij. Vodilna ladja »Lion« je bila namreč nagnjena, druga ladja »Tiger« pa je bila v silnem plamenu in je zaostala. Bojna črta je bila razbita, vse ladje so bile v gostem dimu. Sredi dima se je pojavila pred neko zaostalo nemško torpedovko angleška oklopna. Torpedovka je izstrelila torpido in zadela ladjo, ki se je takoj potopila. To delstvo potrjuje neka nemška zračna ladja, ki je dogodek opazovala, in nemška križarka »Moltke«.

Nemške izgube: Križarka »Blücher« se je potopila, pri čemer so angleške torpedovke rešile 200 mož od posadke, neka oklopna in neka mala križarka sta bili po enkrat zadeti, pri čemer je bilo ubitih nekaj oseb. Torpedovke so se povrnilo nepoškodovane.

Poškodbe angleške oklopne križarke »Lion« so, kakor se zdi, težke, ker jo je končno morala vleči »Indomitable«. Angleške izgube na morstvu dokazujejo, da so nemški strel prebili oklop. Katera angleška ladja se je potopila, ni znano. Ako so Angleži z izgube ene ladje in dveh torpedovk ter s poškodbo drugih ladij zadovoljni, smo mi tudi lahko zadovoljni.

Uradna angleška poročila.

London, 27. januarja. (Kor. ur.) Uradno se poroča: Vse britske vojne ladje, ki so se udeležile pomor-

ske bitke v nedeljo, so se vrnile. Križarka »Lion« in rušilec »Meteor« sta bila poškodovana. Škoda se bo pa zopet popravila. Angleške izgube znašajo 23 mrtvih in 29 ranjenih.

London, 27. januarja. (Kor. ur.) Kakor poroča »Daily Mail«, se nahaja kapitan križarke »Blücher« med rešenimi.

Opazovanja ribičev.

»Tijd« objavlja poročilo iz Ymuidna z dne 26. januarja, v katerem pripoveduje kapitan ribiške ladje »Mimi«, ki se je nahajal v nedeljo dopoldne med bojujočimi se vojnimi ladjami, o tej pomorski bitki: Bili smo na potu domov in smo bili nekako zahodno - severno od Helgolanda, ko smo videli v daljavi dim, ki se je tako hitro bližal, da smo kmalu opazili velike vojne ladje in nekoliko pozneje spremljajoče jih torpedne čolne. Predno smo spoznali njihovo narodnost, so zagrmeli posamezni strel, katerim so sledili strel, da se je vse ozračje treslo. Ogrumni, visoki oblaki dima so preprečili, da mimogrede nismo videli ladij. Nadaljevali smo svojo pot ter skušali priti iz bližine. Kanonada pa se je pogubno približevala, tako da smo bili končno obkroženi od številnih torpednih čolnov, ki so pluli mimo ter streljali in manevrirali. Krog le zelo oddaljenih ladij so eksplodirale prav blizu. Ko je veter pregnal oblake dima, smo videli goreti veliko vojno ladjo. Neka druga ladja istega tipa, obkrožena od torpednih čolnov, je bila težko havarirana. Nato se je koncentriral napad. Stopl visoko se je na njenih straneh dvigala voda. Videli smo ognjene žarke pred žrelom topov. Končno smo bili veseli, ko je postala daljava med nami in bojujočimi se ladjami vedno večja.

Iz Haaga poročajo listu »Täglische Rundschau«: Kakor poroča »Handelsbladet« v nemkem privatnem poročilu, sta odpluli angleški oklopni križarki »Princ Royal« in »New Zealand« v dok, da se popravijo poškodbe, ki sta jih dobile v pomorski bitki v Severnem morju.

»Karlsruhe«.

London, 27. januarja. (Kor. ur.) Boje se, da je križarka »Karlsruhe« ali »Kronprinz Wilhelm« zaplenila angleški ladji »Hemisphäre« in »Engelhorn«.

London, 27. januarja. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona: Angleški parnik za premog »Farn« je interniran v San Juan (Portoriko). Ustavila ga je »Karlsruhe«.

Iz južne Afrike.

Poveljnik čet v nemški južno-zahodni Afriki, podpolkovnik pl. Heydebreck, je dne 12. novembra umrl vsled dobljene rane. Pod poveljstvom Heydebrecka so nemške čete dne 25. septembra 1914 pri Sondfonteinu uničile tri angleške škadrone.

Johannesburški poročevalec lista »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča, da se Nemci več ne vznemirjajo vsled grozečega vpada unioniskih čet v nemško južno-zahodno Afriko. Poročevalec meni, da se operacije ne bodo pred marcem resno izvedle. Februarja se sestane južnoafriški parlament, v katerem bo pri sedanjem političnem položaju težko manjkalo Botha. O generalu Dewetu pravi poročevalec: Z Dewetom izborni postopajo. Konja, ki ga je jahal, ko so ga vjeli, je vladar vrnila njegovi ženi. Hrana v zaporu mu ni ugalajala, nakar so izpremenili hrano. Telesno mu gre dobro, toda zdaj skušajo stvar tako obrniti, da njegova pamet ni v redu. Generala nameravajo spraviti v blaznico blizu Pretorije, da ga čez nekaj časa pošljejo domov. Večji del upornikov je zaprtih v Kimberleyu, voditelji pa v Pretoriji in Johannesburgu.

TURŠKA VOJNA.

Turški komunik.

Carigrad, 27. januarja. (Kor. ur.) Glavni stan priobčuje ta-le komunik:

Ob kavkaški meji vlada neprestano mir. Poskus angleške križarke »Doris«, da bi dne 23. januarja izkrcala čete v bližini Alexandrette, se je ponesrečil. Sovražnik je imel pri tem 7 mrtvih.

Rusi potopili turški parnik.

Berlin, 26. januarja. Petrogradska »Rječ« javlja: Neka ruska vojna ladja je potopila turški parnik »Georgios«, ki je imel 16 aeroplanov na krovu.

TRIPLEENTENTA IN NEVTRALNE DRŽAVE.

Z ozirom na vesti, ki se raznašajo po državah tripleentente, da je

namreč neposredno pričakovati nastopa Italije, Rumunije in Grške, izjavlja petrogradska »Rječ«, ki ima z ruskim zunanjim ministrstvom, kakor znano, jako ozke stike:

»Naša diplomacija ne veruje, da bi Italija in Rumunija skoraj posegli v vojo. Obe državi ste se marveč očitno odločili čakati vse dotlej, ko se bode delala nova mapa Evrope in še le takrat nastopiti s svojimi zahtevami.

Na vsak način ni nikakih konkretnih faktov, ki bi dokazovali, da so Italija, Rumunija in Grška odločne opustiti svojo nevtralnost in poseči v evropsko vojno.

Dementi o ruskih predlogih v Rumunski glede zasedanja Sedmograške in Bukovine.

Bukarešta, 27. januarja. (Kor. urad.) »Vitorul« dementira poročilo nekaterih bukarških listov o predlogih, ki jih je baje stavila Rusija v Rumuniji glede zasedanja Sedmograške in Bukovine, kakor tudi glede kooperacije ruske in rumunske armade.

Razpoloženje v Italiji.

Rimski »Popolo Romano« poudarja, da je velika večina intelektualnih krogov in pa delavstva proti vojni. Hujskajoče časopise ne bo ničesar doseglo. Italijanski narod ima »buon senso«.

V Milanu se je vršil v nedeljo kongres onih strank, ki se vnamajo za vojno. Bilo je zastopanih kakih 100 političnih organizacij. Delegati so sprejeli resolucijo, ki zahteva, da Italija javno in takoj odpove svojo zvezno pogodbo z Avstrijo in Nemčijo ter nastopi samostojno v koncertu evropskih velesil. Razni listi kritizirajo to resolucijo prav ostro.

Giolitti — oportunista.

Rimska »Tribuna« objavlja izjavo bivšega ministra Giolittija, ki poudarja, da ni pristaš absolutne nevtralnosti, temveč da je v tem vprašanju oportunista. Giolitti tudi izjavlja, da so vesti, kakor da bi se bil za hrbtno vlado pogajal z nemškimi veleposlanikom Bülowom, izmišljene.

Rumunsko svarilo na francosko adres.

Bukarešta, 27. januarja. (Kor. urad.) List »Vitorul« se peča s komentarji, s katerimi spremljajo francoski listi govore v Parizu se mudječih rumunskih delegatov Diamandila in Kantakuzena. List poudarja, da je v sedanjih težavnih časih potrebno polagati vsako besedo na tehtnico. Rumunski politiki, ki se nahajajo v Parizu, so sami priznali, da nimajo nikake uradne misije. Navzlic temu je podleglo francosko časopisje njihovim izjavam o stališču Rumunije; da celo o terminu, kdaj da se bo to stališče udeležilo. Glede vsega tega pa so edino merodajni faktorji, ki imajo pravico in moč odločiti o politiki države. Možnost podobnih nepravilnih komentarjev nas sila k še večji previdnosti.

Rumunija in Bolgarija.

Sofijski »Mir« piše: Z diplomatskih krogov izvedemo, da pogajanja med Rumunijo in Bolgarijo niso imela drugega uspeha, kakor ta, da je rumunska vlada privolila v prevoz bolgarskega blaga preko rumunskega teritorija. Dosedaj pa je tudi glede tega le bolj pri obljubi ostalo. Zdi se, da je pričela Rumunija govoriti o sporazumu z Bolgarijo le radi tega, da bi preslepila tripleentente. Bolgarski krogi smatrajo, da do sporazuma z Rumunijo sploh ne more priti, dokler se ta postavlja na stališče, da se mora Bolgarija poprej pobotati s Srbijo.

Krvav boj na makedonski meji.

Solun, 26. januarja. (Kor. urad.) Blizu Strumnice je prišlo med srbskimi stražami in mohamedanskimi begunci do krvavega boja.

Napetost med Kitajsko in Japonsko.

Frankfurt, 28. januarja. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Petrograda: Kakor poroča petrogradska agencija iz Pekinga, je Kitajska dne 14. januarja zahtevala od Japonske, naj umakne svoje čete iz pokrajine Santung. Japonska je to zahtevo odklonila, z utemeljitvijo, da še vedno traja vojna z Nemčijo.

»Dacia«.

Iz Galvestona v Teksasu poroča: »Dacia« pričakuje važnih papirjev iz New Yorka, predno odpo-ve. Najbrže bodo danes došli papirji,

ki naj obstoje iz dokumentov o dejstvu, da je prišla ladja iz nemške amerikanske posesti. Nato bo »Dacia« še danes odplula.

PREOBRAZ NA PORTUGALSKEM.

Včeraj so dospele preko Švice vesti, da je izbruhnila na Portugalskem vojaška revolucija in da je general Pimento Castro proklamiral za diktatorja. Ta vest sicer ni povsem točna, res pa je, da se je postavila močna vojaška struja proti sedanji vladi in da je izšla odstop dosežanega kabineta. O vzrokih te vojaške revolte nimamo nikakega točnega poročila in nejasno je še, v čem da so obstojala očitno ostra nasprotstva med vlado in oficirskim zborom. Eni pravijo, da je igralo vprašanje, ali se naj udeležijo Portugalske vojne ali ne glavno vlogo. Sama portugalska vlada trdi, da gre za monarhistično gibanje. O dogodkih, ki so se odigrali v Lisabonu, je prispele naslednje angleško poročila:

London, 26. januarja. »Daily Chronicle« je dobil iz Badajosa naslednje poročilo o oficirski revoluciji: Generalni major Martino Carvalho se je podal ponoči 19. t. m. na čelu delegatov posameznih lisabonskih regimentov k vojnemu ministru ter je zahteval, da se odreja premeštev nekega častnika prekliča. Vojni minister je to odklonil. Zato so sklenili oficirji 23. pešpolka ter 2. in 4. kavalerijskega polka, da gredo drugo jutro k predsedniku republike in zahtevajo odstop vlade. Toda vlada se je bila na to pripravila. Okoli predsednikove palače je bila postavljena infanterija, kavalerija in artilerija. Tudi nekatere vojašnice so bile obkrožene od vladi vdanih čet. Vlada se je polastila 64 oficirjev ter jih je spravila na neko vojno ladijo. Vlada trdi, da je celo gibanje monarhistično, res pa je, da so aretirani oficirji po večini republikanci. Nekateri izmed njih so se celo svoj čas udeležili revolucije, ki je bila vzrok ustanovitve republike. Dne 21. t. m. so se prijavili častniki ženiškega zbora s 3 izjemami, nadalje skoraj vsi častniki 1. topničarskega regimenta in vsi častniki lisabonske trdnjave ter obrežnih baterij s poveljnimi generalom in polkovnikom vred ter so znak simpatije z aretiranimi tovariši izjavili, da se smatrajo prostovoljno za vjetnike.

Novi portugalski ministrski predsednik.

Kakor poročajo iz Lisabone vživa novi ministrski predsednik general Castro na Portugalskem splošen ugled. General Castro ne spada med »politikujoče oficirje« ter se je političnega življenja le malo udeleževal. Znano pa je, da je nasprotnik vmešavanja Portugalske v svetovno vojno.

Portugalski demokrati so hoteli izzviti državni preobrat.

London, 27. januarja. (Kor. ur.) Reuter javlja iz Madrida: Poročila iz Lisabone pravijo, da so poskušali demokrati izvršiti portugalski državni preobrat. Pridobili so si nekaj podčastnikov, ki so se pomešali med množico ter jo hujskali z revolucionarnimi klici. Republikanska žandarmerija je konfiscirala več avtomobilov, v katerih so se nahajale bombe in dinamit. Novi ministrski predsednik general Castro je z lahkoto potlačil revolucionarni poskus.

Transporti portugalskih čet ustavljeni.

Milan, 27. januarja. Listi poročajo: Z ozirom na demisijo ministrstva je podpisal predsednik republike dekret, ki ustavlja zaenkrat vse nadaljne transporte portugalskih čet v Afriko.

Dnevne vesti.

— **Gospodska zbornica za zagotovitev žita in moka.** Člani gospodske zbornice so imeli posvetovanja glede zagotovitve žita in moke in so v tem oziru storili pri vladi primerne korake. Pri teh posvetovanjih se je poudarjalo, da je gospodska zbornica toliko bolj poklicana posredovati v tej stvari, ker je poslanska zbornica iz javnega življenja sedaj izločena. Gospodska zbornica se je postavila na stališče konsumentov in je bila mnenja, naj tudi Avstrija po vzoru Nemčije stori primerne korake, da zagotovi žito in moko. Svoje nasvete so člani gospodske zbornice po posebnem odposlanstvu sporočili grofu Stürgku, ki je izjavil, da vlada že pretresa različne predloge za zagotovitev žita in moka. Člani gospodske zbornice so posebno opozarjali na to, da je treba stvar hitro rešiti in so dobili odgovor, ki jih je zadovoljil.

— **Moka in žito.** Včeraj je imel ožji komite, ki je bil vpostavljen v svrhu posvetovanja o korakih, ki so potrebni, da se zajamčita potrebno žito in moka, večurno konferenco v trgovinskem ministru. Komiteju pripadajo po štiri zastopniki bank in veletrgovine z žitom. V par dneh bodo posvetovanja skoro gotovo končana ter dovedla do praktičnega zaključka. Ni treba še naglašati, da na tukajšnjih odločitvah mestih s posebno pazljivostjo zasledujejo uvedbo žitnega monopola na Nemškem.

— **Iz Schönererjeve stranke** je izstopil državni poslanec Iro in je v pismu na »Parlaments-Korrespondenz« pojasnil, kaj je provzročilo ta njegov korak. Pravi, da je izstopil iz Schönererjeve stranke, ker obstoji med njim in Schönererjem glede notranje politike v Avstriji velika razlika. Iro pravi, da so ga izkušnje sedanje svetovne vojne prepričale, da se dosedanji vsenemški strankarski program ne da več vzdržati.

— **Pešpolk št. 97** je dobil namesto sedanjega svojega zapovednika, barona Knoppa, novega poveljnika, namreč polkovnika Egidija Adamičiča.

— **Železni križ** je dobil dr. A. Fanta, sin gostilničarja v Laškem trgu, ki se nahaja kot zdravnik pri naših motorskih baterijah na zapadnem bojišču.

— **Odlikovanje.** Nadvojvoda Fran Salvator je kot protektor »Rdečega križa« podelil časten znak »Rdečega križa« II. razreda Karlu Simonu, ukrajnemu šolskemu nadzorniku v Kranju.

— **Iz Adlešičev v Beli Krajini** nam pišejo: Dne 12. januarja je v bolnišnici na Češkem umrl slovenski vojak Mihael Rožman, sin posestnika Mihe Rožmana iz Purge pri Adlešičih. V bitki pri Grodku je bil ranjen v levo stegno. Zdravil se je v bolnišnici v Ljubljani. Ko je okreval, je bil poslan domov na dopust. Meseca novembra se je vrnil k svojem polku, na bojišču je zbolel na legarju, kateremu je tudi podlegel. Pokopali so ga z vojaškimi častmi na Češkem. Zapustil je starše in ženo z dvema otrokoma. Lahka mu zemlja!

— **Vprašanje o pogrešanem vojaku.** Vojak lovškega bataljona št. 20. 2. pohodne stotnije Fran Bole že od 29. oktobra ni nič pisal. Kdor ve kaj o njem, naj to naznani njegovji ženi Mariji Bole v Trstu, Skokola, S. Pietro 54. — Rezervist teške lovškega divizije št. 14, 4. kolona Josip

Vatovec na zapadnem bojišču že od 24. avgusta ni nič pisal. Kdor kaj ve o njem, naj to sporoči na naslov: Štefan Dekleva v Materiji, Istra.

— **V ruskem vjetništvu** se nahaja rezervni poročnik Ivan Rigler, učitelj v Semiču. Pisal je svoji ženi, da je bil ranjen in da je nezavesten ležal v nekem jarku. Pobrali so ga Rusi in ga z njegovim slugo vred odvedli v vjetništvo. To obvestilo je pisano na avstrijsko vojno dopisnico, cenzurirano pa je že od ruske vojne oblasti, kar dokazuje, da je Rigler pisal dopisnico na potu v bolnico.

— **Oglasil se je iz ruskega vjetništva** Jernej Škofic, doma iz Ilovke pri Kranju, katerega so pogrešali od 18. avgusta 1914. V pismu, ki je hodilo 72 dni, pravi, da se mu razmeroma dobro godi.

— **Šole v Celovcu.** Danes so v Celovcu zaprli vse ljudske šole, dne 10. februarja pa bodo zaprli tudi srednje in meščanske šole. To se zgodi zaradi tega, da se dobe prostori za nastanjenje črnovojnikov, ki se oglase 1. in 15. februarja. Vrh tega se je pripravilo kakih 30 barak. Šole bodo zaprte le en mesec, ker se bodo potem rekrutje nastanili v drugih koroških mestih in trgih. Zamujeni šolski čas se nadomesti v času velikih počitnic.

— **Iz železniške službe.** Železniško ministristvo je imenovalo revidenta drž. železnice v Trstu Hermanna Boltarja za načelnika materialnega skladišča v Trstu.

— **Iz ljudske šolske službe.** Učiteljska kandidatinja Ivana Verce je imenovana za suplentinjo v Ajdovci. Učiteljska kandidatinja Franja Rihteršič je pripuščena k brezplačni šolski praksi na trirazrednici v Srednji vasi.

— **Društvo zdravnikov ter vdovski in sirotinski pokojninski sklad** ima svoj redni občni zbor v petek, dne 29. januarja ob 7. zvečer v Plzenski restavraciji pri »Roži«.

— **Odbor društva hišnih posestnikov** opozarja ljubljanske posestnike na novo vpeljani formular v zadevi razlozbe čistega donosa posestva. Dotična tiskovina se dobi v »Zadružni tiskarni«, Stari trg št. 19.

— **Potres.** Tukajšnja potresna opazovalnica je včeraj ponoči registrirala zelo močen potres v večji daljavi. Središče potresa je oddaljeno 1100 kilometrov. Začetek ob 2 uri 12 minut 6 sekund. Največje zemeljsko gibanje 0,2 milimetra ob 2 uri 17 min. 12 sekund, konec ob 2 uri 45 minut jutraj. Enako se poroča iz Sarajeva. Začetek je bil tam ob 2 uri 11 minut 32 sekund, največje gibanje ob 2 uri 13 minut 30 sekund. Središče potresa je oddaljeno od Sarajeva približno 700 kilometrov. Najbrže je bil potres ob Egejskem morju ali pa v morju samem. Potres je moral biti za one kraje uničevalen in je dosegel 8. do 9. stopinjo.

— **Tudi iz Pulja** poročajo, da so aparati c. kr. hidrografičnega urada zaznamovali ob 2 uri 11 minut 45 sekund pričetek zelo močnega potresa. Oddaljenost od središča potresa, ki bo najbrže na Siciliji, Kalabriji ali na Balkanskem polotoku, cenijo na 800 do 100 kilometrov.

— **Umrl je v Ljubljani** v deželni bolnišnici gospod Fran Jereb, c. kr. davčni iztirjevalec v Vel. Laščah. Pogreb je jutri ob pol 4. Počivaj v miru!

— **Poročil se je** Lojze Jakolin, sedaj pri domačem polku št. 17. z gospico Vinko Kunaverjevo iz znane narodne rodbine. Obilo sreče!

— **Poroka.** Računski podčastnik 17. pehotnega polka Anton Not se je poročil z gđ. Zofijo Kobetovo iz Metlike. Bilo sreče!

— **Pegasti legar.** V Gradcu je majorjeva vdova Marija Brabolil pri strežbi bolnikov v neki rezervni bolnišnici nalezla pegasti legar in je umrla. Koliko zdravnikov, strežnic in drugih oseb je že v Thalerhofu pri Gradcu umrlo, ni natančno znano. Govore se vsakovrstne stvari. Vse pa kaže, da je pegasti legar silno nevarna bolezen in je prava nesreča, da je bil zanešen v Gradec in v njegovo okolico.

— **Na moškem učiteljsku** v Gorici so bili te dni izključeni štirje dijaki drugega tečaja. Glede vzroka tega izključanja pravi »Edinost«: Zagrešili so nekje, kamor bi ne smeli imeti dostopa, nekaj takega, za kar je povsem opravičeno izključenje.

— **Novo taborišče vojnih vjetnikov** se gradi med Judendorfom in Gratweinom na Štajerskem. Prostora bo tam za 20.000 vjetnikov.

— **Kinematograf »Ideal«.** Danes zadnji dan orjaške vojne drame v 3 delih »Osma velesila« in krasne veseleigre »Išče se ženska na posodo«. Jutri v petek na mnogostransko zahtevo »večne priče« senzacijska drama z predigro in 2 dejanji.

Semenj. Na včerajšnji semenj je bilo prignane 52 glav živine in sicer 47 volov in 5 krav.

Razne stvari.

— **Železniška nesreča.** V Nussdorfu pri Dunaju je lokalni vlak trčil v brzovlak. Dva uslužbenca in 6 potnikov je bilo lahko ranjenih.

— **Eksplozija mine v Turn-Severinu.** V donavskem pristanišču Turn-Severin je eksplodirala mina, vsled česar sta se dva tamkaj se nahajajoča remorkerja podonavske parobrodne družbe potopila.

— **Boj prod alkohola** Rusija je začetkom vojne ustavila vsako prodajanje alkohola. Stori la je to, dasi ji je žganje dajalo skoro dve milijardi dohodkov na leto. Iz pisem vjetnikov je spoznati, da se na Ruskem ta odredba tudi res strogo izvršuje. Zdaj je tudi Francija izdala dve naredbi, s katerima bo žganje pite do skrajnosti omejila.

— **Radi izdašstva.** Krakovska »Nowa Reforma« javlja: Tukajšnje policijsko ravnanje razglasa: Vojno sodišče v Moravski Ostravi je obsodilo Abrahama Schimmela, 57letnega posestnika v Tengoborzu, židovske vere, na smrt, ker je v Nižnem obvestil sovražno konjeniško patroljo o bližanju naših čet. Poveljnik krakovske trdnjave je dne 15. t. m. potrdil to obsodbo, ki je bila nato takoj izvršena.

Brzobjavna poročila.

Kriza v skupnem finančnem ministristvu.

Dunaj, 27. januarja. Odstop ministra Vit. Bilinskega je gotova stvar. Kandidatura bivšega ministrskega predsednika Körberja, ki so jo lansirali gotovi krogi, pa nima nikakih izgledov. V političnih krogih se imenujejo kot najresnejši kandidati za nasledništvo: tržaški princ Hohenlohe, bivši štajerski namestnik in trgovinski minister markiz Baquhem ter bivši ministrski predsednik baron Beck. Smatra se, da pride že prihodnje dni do rešitve krize.

— **Avstro - ogrski poslanik v posebni avdienci pri papežu.**

Rim, 27. januarja. (Kor. urad.) Papež je danes sprejel avstro-ogrskega poslanika pri sveti stolici, princa Schönburg - Hartensteina, v posebni avdienci.

— **Bolgarija odklonila ruske zahteve.**

Budimpešta, 28. januarja. »Pester Lloyd« poroča: Petrogradska »Rječ« javlja, da je ruska vlada ponovila v Sofiji svojo nujno prošnjo, da privoli Bolgarija v prevoz ruskih čet preko svojega teritorija. Bolgarija je to zahtevo odklonila.

— **Mehikansko poslanstvo v Londonu prenehalo s svojim delovanjem.**

London, 27. januarja. (Kor. ur.) Ker mehikanski poslanik v Londonu ne more zastopati nobene stranke, ki se bojujejo druga proti drugi v Mehiki, je mehikansko poslanstvo ustavilo svoje delovanje.

— **Danačnji list ohseza 4 stran!**

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastništva in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji žrniški tlak 796 mm

Jan.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
27.	2. pop.	717,9	-0,4	sl. jvzh.	sneg
	9. zv.	718,3	-2,5		"
28.	7. zj.	716,0	-4,5	sl. sever	"

Srednja včerajšnja temperatura -1,0°, norm. -2,0° Padavina v 24 urah mm 10,9.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče

Franc Jereb

c. kr. davčni iztirjevalec,

včeraj, dne 27. t. m. ob 5. uri pop., previden s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspal.

Poreb predragega raikega bo v petek, dne 29. t. m. ob 1/4 4 uri pop. iz deželne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Priporočamo ga v blag spomin!

Velike Lašče, dne 28. jan. 1915

Marija Jereb, soproga. — Fran, Slavko, Julij, sinovi. — Marija, Soga roj. Jereb, hči. — Anton Soga, zet.

Telefon šte. 18.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 18. 129

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Kuverte s firmo

priporoča

„Narodna tiskarna“.

Dobre, sveže češke 3802

krvave in jeterne klobase

se dobivajo vsak torek in petek. Pečenka od mladih prašičkov, fino prekajeno meso, okusne hrenovke in salpalede se dobivajo pri

J. Chalupnik, Stari trg 19.

prejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 11

„SLAVIJA“

„...“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. „...“

Rezervni fond K 60.780.726-18 — Izplačane odškodnine in kapitali K 129.965.304-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojavnost daje: Cigar pisarne so v Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gospodski ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Kupi se stara

mizica

za citre. Ponudbe na upravnishču »Slovenskega Naroda«. 289

Deček

poštenih staršev, zdrav in krepak, star 15 let. Zeli mesta kot vajenec v kaki večji trgovini v mestu ali na deželi. Dovolil je 2 srednji šoli.

Cenjene ponudbe na upravnishču »Slov. Naroda«. 248

Vsak dan sveže pustne krofe

priporoča

J. Zaleznik Stari trg št. 21.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

Krasne 3524
plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, Kožuhovina.

Zelo solidna trdika

M. Kristofič - Bučar Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah in krstni opravi.

Pri spedijski firmi za uvoz čaja

se nudi

izredno ugodna prilika

na dve partiji lombardiranega čaja:

10 zabojev 1. a Ceylon

60 „ 1. a Sonchong.

Konzumentje od 1 kg naprej ter preprodajalci, ki se jim dovoli primeren rabat naj pišejo na

BIX & CO,

Dunaj V., Kettenbrückengasse št. 9.

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj

J. GROBELNIKU Mestni trg 22 naspr. lekarni Trnkoczy.

Kupim vsako vrsto, tudi črno in neočiščeno po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprana po najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi. 44

20.000 kilo čaja

se po najnižjih cenah odda ob takojšnji dobavi

Eksport čaja

Josef Smrkovsky, Praga. 256

Št. 47/Mob.

Razglas.

C. in kr. vojaško poveljstvo Gradec I je odredilo, da imajo oni črno-vojniki letnikov 1887 do 1890, kateri bi morali vstopiti dne 16. januarja 1915, a so bili do rešitve svojih prošnji za oprostitev puščeni v svojih civilnih službah, priti v vojaške brezpegojne dne 1. februarja 1915, brez ozira na to, je li bila prošnja za oprostitev rešena ali ne.

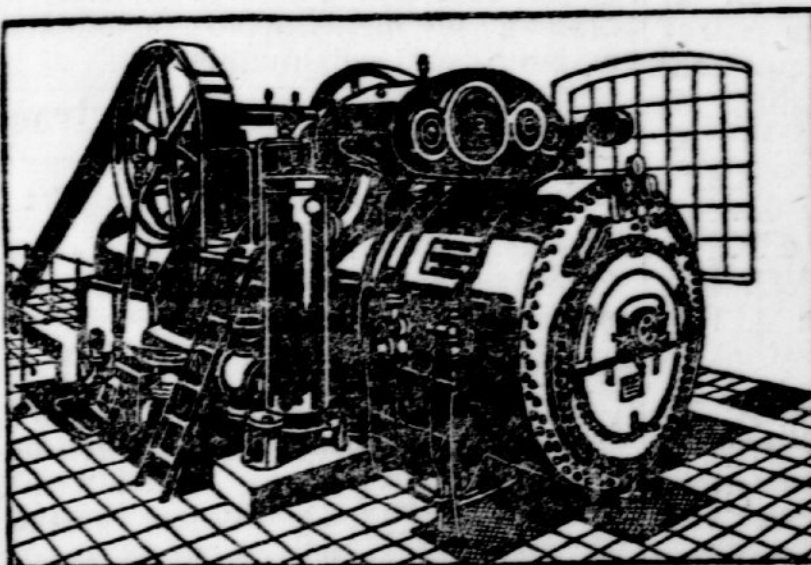
Dalje je c. in kr. vojaško poveljstvo odredilo glede črno-vojnikov letnikov 1878 do 1886, kateri bi morali vstopiti 1. februarja, oziroma 15. februarja 1915, da se jim more priznati nadaljevanje za vstop brez ozira na rešitev oprostitev njihove prošnje; letnikov 1884, 1885 in 1886 le do 15. februarja, oziroma zadnjo skupino iz leta 1878 do 1883 le do 1. marca 1915.

Čakati na rešitev oprostitev njihove prošnje čez navedene reke se ne sme pod nobenim pogojem.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 27. januarja 1915.

Delniška družba za gradnjo strojev prej Brand & Lhuillier

Uredbe sladkornih tvornic, pivovarnic in sladarnic, itd. — Zastopnik za Koroško Kranjsko in južno Stajersko: inženir I. Mikula Ljubljana, Cigaletova ulica 1.

Brno in Požun dobavlja

lokomobile, parne stroje, kompresorje in zračne črpalnike, kotle vseh sistemov, cevovode, transmisije, ledne in hladilne stroje, izpiralne naprave pat. Freygang itd.

Kupim opravo za spalno sobo.

Ponudbe pod „št. 275“ na upravn. »Slov. Naroda«. 275

Radi selitve se proda po ceni več dobro ohranjenega 286

pohištva

v Wolfovi ulici št. 3. II. nad.

Pismonoša.

Sprejme se pri neki pošti takoj

pismonoša.

Ponudbe pod „št. 40/P/276“ na upravn. »Slov. Naroda«. 276

Preselitveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu se vljudno naznanja, da se je preselil

Mestni pogrebni zavod

s današnjim dnem stalno

v Prečno ulico šte. 2, II. nadstropje, telefon šte. 97.

Podružnica: Prešernova ulica št. 44.

Obenem si dovoljujemo slavnemu občinstvu naznaniti, da je prevzel podpisani zavod generalno zastopstvo Mestne oscarja Franca Josipa I. ljubljanske zavarovalnice za rente in pogrebe na Dunaju. 287

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani, Prečna ulica 2/II. Telefon 97.

Stanovanje s 3 sobami

in pritlikinami v I. nadstropju, se takoj odda.

Naslov pove upravnishču »Slov. Naroda«. 244

Za avtomobilno tovarno na Dunaju se sprejme

10 strugarjev

(Dreherjev) in 277

10 stroj. k ljučarjev

v trajno delo proti jako dobremu plačilu.

Naslov naj se pošlje takoj na upravo »Slov. Naroda« pod: »bodečnost/277“.